

SK

SK

SK

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 7.12.2009
KOM(2009) 154 v konečnom znení/2

2009/0157 (COD)

CORRIGENDUM : changement de titre
Concerne SK

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a verejných listín v oblasti dedenia a o zavedení európskeho dedičského osvedčenia

{SEK(2009) 410}

{SEK(2009) 411}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. Kontext návrhu

1.1. Všeobecný kontext

V článku 61 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (ďalej len „zmluva“) sa stanovuje postupné vytváranie spoločného priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, najmä prijatím opatrení v oblasti súdnej spolupráce v občianskoprávných veciach. V článku 65 zmluvy sa výslovne uvádzajú opatrenia zamerané na „zlepšenie a zjednodušenie uznávania a výkonu rozhodnutí v občianskoprávných a obchodných veciach, vrátane rozhodnutí v mimosúdne riešených veciach“, ako aj opatrenia zamerané na „podporu zlučiteľnosti pravidiel uplatniteľných v členských štátoch týkajúcich sa kolíznych noriem a sporov o príslušnosť“. Mnohé nástroje, ktoré sa na tomto základe už prijali, najmä nariadenie (ES) č. 44/2001¹, vylučujú dedenie z rozsahu svojej pôsobnosti.

Prijatie európskeho nástroja v oblasti dedenia už patrilo k prioritám Viedenského akčného plánu² z roku 1998. V Haagskom programe³ sa vyzýva k predloženiu nástroja, ktorý by pokrýval celú problematiku: rozhodné právo, príslušnosť súdov a uznávanie, administratívne opatrenia (certifikát o dedičstve, registrácia závetov). V súlade so závermi posúdenia vplyvu bude predmetom budúcej iniciatívy Spoločenstva otázka registra závetov.

1.2. Dôvody a aspekty návrhu

Význam dedenia s cezhraničným prvkom v rámci Európskej únie bol objasnený v správe o posúdení vplyvu priloženej k tomuto návrhu. Rozmanitosť hmotnoprávných noriem, ako aj noriem upravujúcich medzinárodnú súdnu príslušnosť či noriem rozhodného práva, množstvo rôznych orgánov, na ktoré sa možno obrátiť vo veci dedenia s medzinárodným prvkom, ako aj rozdelenie dedičstva na časti, ktoré môže vyplývať z rozdielnosti týchto noriem, sú prekážkou voľného pohybu osôb v Únii. Tieto osoby tak pri uplatňovaní svojich práv v kontexte dedenia s medzinárodným prvkom narážajú v súčasnosti na značné ťažkosti. Tieto rozdielne normy tiež bránia plnému uplatneniu vlastníckeho práva, ktoré je podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora neoddeliteľnou súčasťou základných práv, ktorých dodržiavanie Súdny dvor zabezpečuje⁴. Cieľom tohto návrhu je umožniť osobám, ktoré majú bydlisko v Európskej únii, vopred usporiadať svoje dedičstvo a efektívne zaručiť práva dedičov a/alebo odkazovníkov a iných osôb spojených so zosnulým, ako aj veriteľov poručiteľa.

2. Výsledok konzultácií – posúdenie vplyvu

Príprave tohto návrhu predchádzali rozsiahle konzultácie s členskými štátmi, ostatnými inštitúciami a verejnosťou. Komisii bola poskytnutá „Štúdia o dedení s medzinárodným prvkom v Európskej únii“, ktorú vypracoval nemecký notársky úrad v novembri 2002⁵. Jej

¹ Ú. v. ES L 12, 16.1.2001, s. 1.

² Ú. v. ES C 19, 23.1.1999.

³ Pozri závery predsedníctva, zasadnutie Európskej rady v Bruseli 4. a 5. novembra 2004.

⁴ ESD, 28.4.1998, C-200/96 – *Metronome Musik*, Zb. 1998, s. I-01953; 12.7.2005, C-154 a 155/04 – *Alliance for Natural Health and others*, Zb. 2005, s. I-06451.

⁵ <http://www.successions.org>.

zelená kniha o dedení a závetoch⁶, uverejnená 1. marca 2005, vyvolala približne 60 reakcií a 30. novembra 2006⁷ na ňu nadviazalo verejné vypočutie. Expertná skupina s názvom PRM-III/IV, ktorú zriadila Komisia 1. marca 2006⁸, sa v období rokov 2006 – 2008 zišla 7-krát a 30. júna 2008 Komisia zorganizovala stretnutie národných expertov. Získané príspevky potvrdzujú potrebu nástroja Spoločenstva v tejto oblasti a podporujú prijatie návrhu týkajúceho sa okrem iného otázok ako je rozhodné právo, súdna príslušnosť, uznávanie a výkon rozhodnutí a zavedenie európskeho dedičského osvedčenia⁹. Prijatie takéhoto nástroja získalo podporu Európskeho parlamentu¹⁰ a Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹¹. Komisia uskutočnila posúdenie vplyvu, ktoré je pripojené k tomuto návrhu.

3. Právne aspekty návrhu

3.1. Právny základ

V článku 67 ods. 5 zmluvy sa stanovuje, že Rada prijme opatrenia uvedené v článku 65 v súlade s postupom spolurozhodovania uvedeným v článku 251 zmluvy, s výnimkou „aspektov týkajúcich sa rodinného práva“.

Najskôr treba zdôrazniť, že veľká väčšina členských štátov, s výnimkou severských krajín, považuje dedičské právo vzhľadom na jeho prevládajúce majetkové aspekty za oblasť odlišnú od rodinného práva. Dokonca aj na úrovni hmotného práva existujú medzi týmito dvoma oblasťami veľké rozdiely. Hlavným cieľom dedičského práva je vymedziť pravidlá prevodu dedičstva a upravovať prevod samotného dedičstva. Cieľom rodinného práva je na rozdiel od dedičského práva upravovať najmä právne vzťahy súvisiace s manželstvom a partnerským životom, s príbuzenskými vzťahmi a rodinným stavom osôb. Jeho základnou sociálnou funkciou je chrániť rodinné zväzky. Okrem toho, na rozdiel od rodinného práva, ktoré venuje len veľmi málo miesta vôli jednotlivca, a kde sa veľká väčšina vzťahov riadi pravidlami verejného poriadku, dedičské právo zostáva oblasťou, v ktorej zastáva významné miesto práve vôľa držiteľa práv.

Tieto dve oblasti občianskeho práva sú teda dostatočne nezávislé na to, aby mohli byť upravené samostatne. Keďže okrem toho ide o výnimku, inštitúcie musia aj naďalej presne vykladať a uplatňovať článok 67 ods. 5 druhú zarážku zmluvy. Táto výnimka sa preto na toto nariadenie o dedení neuplatňuje.

Inštitúcie Spoločenstva majú pri posudzovaní, či je opatrenie potrebné z hľadiska riadneho fungovania vnútorného trhu, určitú voľnosť. Tento návrh sa zameriava na odstránenie všetkých prekážok voľného pohybu osôb, ktoré vyplývajú z rozdielných noriem členských štátov upravujúcich dedenie s medzinárodným prvkom.

⁶ KOM(2005) 65, <http://europa.eu/scadplus/leg/en/lvb/l16017.htm>.

⁷ http://ec.europa.eu/justice_home/news/consulting_public/successions/contributions/summary_contributions_successions_fr.pdf.

⁸ Ú. v. EÚ C 51, 1.3.2006, s. 3.

⁹

http://ec.europa.eu/justice_home/news/consulting_public/successions/contributions/summary_contributions_successions_fr.pdf.

¹⁰ Uznesenie zo 16.11.2006, P6_TA(2006) 0496.

¹¹ Stanovisko z 26.10.2005, Ú. v. EÚ C 28, 3.2.2006, s. 1 – 5.

3.2. Zásada subsidiarity

Ciele návrhu možno dosiahnuť iba v podobe spoločných noriem v oblasti dedenia s medzinárodným prvkom, ktoré musia byť totožné, aby sa zabezpečila právna istota a predvídateľnosť pre občanov. Jednostranné opatrenie členských štátov by preto bolo v rozpore s týmto cieľom. Existuje Haagsky dohovor o rozhodnom práve v oblasti dedenia (ďalej len „dohovor“), ktorý nikdy nenadobudol platnosť¹². Haagsky dohovor z 5. októbra 1961 o kolíznych normách týkajúci sa formy ustanovení zvetu bol ratifikovaný 16 členskými štátmi. Bolo by vhodné, aby ho v záujme Spoločenstva ratifikovali aj ostatné členské štáty.

Všetky konzultácie a štúdie potvrdili rozsah problémov, na ktoré sa tento návrh vzťahuje.

3.3. Zásada proporcionality a výber nástroja

Návrh sa obmedzuje výlučne na to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie jeho cieľov. Neharmonizuje ani dedičské ani majetkové právo členských štátov a netýka sa ani zdanenia dedičstva v jednotlivých členských štátoch. Znamená to, že dedenie s medzinárodným prvkom môže viesť aj naďalej k rozdielom medzi vnútroštátnymi daňovými systémami, čo môže vyústiť do dvojitého zdanenia alebo diskriminácie. Komisia má v úmysle predložiť v roku 2010 oznámenie, v ktorom sa bude venovať týmto otázkam.

Nevyhnutnosť právnej istoty a predvídateľnosti si vyžaduje jasné a jednotné normy v podobe nariadenia. Tieto ciele by boli ohrozené, ak by členské štáty mali pri vykonávaní noriem voľnosť v posudzovaní.

4. Poznámky k článkom

4.1. Kapitola I: Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

Článok 1

Pojem „dedenie“ sa musí vykladať samostatne a zahŕňa všetky aspekty dedenia, najmä prevod dedičstva, jeho správu a vysporiadanie.

Vylúčenie práv a majetku vytvoreného alebo prevedeného inak ako dedením zahŕňa nielen formy „spoločného vlastníctva (*joint tenancy*)“ známeho z *common law*, ale aj všetky formy darov podľa občianskeho práva.

Výnimka stanovená pre *trusty* nevyklučuje uplatniť na dedenie právo, ktoré ho upravuje v zmysle tohto nariadenia.

V písmene j) sa spresňuje, že nariadenie sa uplatňuje na nadobudnutie vecného práva k majetku prostredníctvom dedenia, ale nie na obsah takéhoto práva. Nariadenie nemá vplyv na „*numerus clausus*“ majetkových práv členských štátov, kvalifikáciu majetku a práv a na určenie výsad držiteľa takýchto práv. Preto v zásade nie je právoplatné zavedenie vecného práva, ktoré nie je známe právu v mieste, kde sa majetok nachádza. Dedičské právo nemôže viesť k tomu, že v členskom štáte, v ktorom sa majetok nachádza, dôjde k rozštiepeniu alebo úprave vlastníckeho práva, ktoré tento štát nepozná. Napríklad *usus fructus* sa nemôže zaviesť

¹² Haagsky dohovor z 1.8.1989 o rozhodnom práve pre dedenie.

v štáte, ktorý ho nepozná. Naopak, výnimka sa nevzťahuje na prevod vecného práva dedením, ktoré členský štát, v ktorom sa majetok nachádza, pozná.

Zverejnenie majetkových práv, najmä fungovanie katastra nehnuteľností a účinky zapísania alebo nezapísania do tohto katastra sú takisto vylúčené.

Článok 2

Súdy: Dedičtvá sa najčastejšie vysporadúvajú mimosúdne. Pojem súdy použitý v tomto nariadení sa poníma v širšom slova zmysle a zahŕňa aj ďalšie orgány v prípade, že vykonávajú funkciu súdov, najmä na základe zmocnenia, t. j. hlavne notárov a zapisovateľov.

4.2. Kapitola II: Súdna príslušnosť

Článok 4

Pravidlá súdnej príslušnosti vo veciach dedenia sú v jednotlivých členských štátoch značne rozdielne. Je to spôsobené pozitívnymi spormi, keď sa za príslušné vyhlasujú súdy viacerých štátov, alebo negatívnymi spormi, keď sa žiadny súd nepovažuje za príslušný. S cieľom zabrániť týmto problémom v záujme občanov je potrebné stanoviť jednotné pravidlo. Medzi členskými štátmi je najviac rozšírená príslušnosť členského štátu podľa posledného obvyklého bydliska zosnulého, ktorá sa často prekrýva s miestom, kde sa majetok zosnulého nachádza. Tieto súdy budú príslušné rozhodnúť o celej veci a všetkých aspektoch dedenia bez ohľadu na to, či ide o nesporné alebo sporné konanie.

Článok 5

Odkázanie na príslušný súd by nemalo byť automatické, pokiaľ si zosnulý zvolil právo iného členského štátu. Príslušný súd by mal zohľadniť najmä záujmy zosnulého, dedičov, odkazovníkov a veriteľov a ich obvyklé bydlisko. Toto pravidlo by predovšetkým umožnilo nájsť vyvážené riešenie v prípade krátkeho pobytu zosnulého v inom členskom štáte, ako je štát, ktorého je štátnym príslušníkom, a v prípade, že jeho rodina zostala v jeho členskom štáte pôvodu.

Článok 6

Keď mal zosnulý bydlisko v treťom štáte, týmto pravidlom sa zaručuje prístup k spravodlivosti dedičom a veriteľom Spoločenstva v prípade, že situácia je úzko spätá s členským štátom z dôvodu prítomnosti majetku.

Článok 9

Úzke väzby medzi normami v oblasti dedenia a hmotnoprávnymi normami si vyžadujú mimoriadnu príslušnosť súdov členského štátu, v ktorom sa majetok nachádza, v prípade, že právo posledného členského štátu vyžaduje intervenciu jeho súdov. Táto príslušnosť je však prísne obmedzená na vecnoprávne aspekty prevodu majetku.

4.3. Kapitola III: Rozhodné právo

Článok 16

Jednotný režim

Pri konzultáciách boli zdôraznené nevýhody tzv. „rozdeľujúceho“ systému, v ktorom sa na dedičstvo hnutelnosti vzťahuje právo podľa bydliska zosnulého a na dedičstvo nehnuteľnosti právo štátu, kde sa tento majetok nachádza. Tento režim vytvára niekoľko častí dedičstva, z ktorých každá podlieha inému právu, ktoré odlišným spôsobom určuje dedičov a ich príslušný dedičský podiel, ako aj rozdelenie a vysporiadanie dedičstva. Voľba nariadenia o jednotnom režime umožňuje, aby dedičstvo podliehalo jedinému právu, čím sa predíde týmto nevýhodám. Jednotný režim takisto umožňuje poručiťel'ovi naplánovať spravodlivé rozdelenie svojho majetku medzi dedičov bez ohľadu na to, kde sa tento majetok nachádza.

Kolízne kritérium: právo členského štátu podľa posledného obvyklého bydliska zosnulého

V nariadení sa presadzuje toto právo namiesto práva podľa štátnej príslušnosti, pretože sa zhoduje so stredobodom záujmu zosnulého a často s miestom, kde sa nachádza väčšina jeho majetku. Takéto určenie väčšmi prispieva k začleneniu obvyklého bydliska do členského štátu a zabráňuje diskriminácii osôb, ktoré v ňom majú bydlisko bez toho, aby mali jeho štátnu príslušnosť. Obvyklé bydlisko sa tak zohľadnilo v kolíznych normách niekoľkých členských štátov a vo všetkých moderných nástrojoch, najmä v dohovore.

Článok 17

Všetky právne systémy členských štátov poznajú mechanizmy určené na zabezpečenie živobytia blízkych zosnulého a hlavne mechanizmy povinného dedičského podielu. Poručiťel', ktorý je štátnym príslušníkom jedného z členských štátov, v ktorom sú dary medzi živými neodvolateľné, však môže potvrdiť ich platnosť tým, že si za právo uplatniteľné na svoje dedičstvo vyberie vnútroštátne právo svojej krajiny. Hlavným cieľom nariadenia je zabezpečiť, aby sa tieto mechanizmy dodržiavali. Ak chceme umožniť poručiťel'ovi zvoliť si právo, je potrebné nájsť kompromis medzi výhodami takejto voľby, ako sú právna istota a ľahšie plánovanie usporiadania svojho dedičstva a ochrana oprávnených záujmov blízkych osôb zosnulého, najmä pozostalého manžela/manželky a detí. To je dôvod, prečo sa nariadením umožňuje poručiťel'ovi zvoliť si právo štátu iba podľa svojej štátnej príslušnosti a tento výber sa musí posudzovať v spojení so všeobecným pravidlom, ktoré vedie k uplatňovaniu práva podľa bydliska. Táto voľba umožňuje poručiťel'ovi, na ktorého sa vzťahovala sloboda pohybu v rámci Únie, ale ktorý dbal na to, aby si zachoval úzke väzby so svojou krajinou pôvodu, chrániť svoje kultúrne väzby prostredníctvom svojho dedičstva. Toto riešenie odporúčal aj Európsky parlament.

Vylúčenie iných možností voľby: Nariadením sa vylúčila možnosť zvoliť si za právo rozhodné pre dedenie právo upravujúce majetkové vzťahy v manželstve poručiťel'a. Takéto ustanovenie by umožňovalo viac možností v prípadoch, keď pre úpravu majetkových vzťahov v manželstve majú manželia pri výbere rozhodného práva väčšiu pružnosť. To by bolo v rozpore s už uvedenými cieľmi.

Článok 18

Je nevyhnutné zaviesť pravidlá o rozhodnom práve pre dedičské zmluvy a spojené závety, ktoré sa používajú v niektorých štátoch napríklad s cieľom zabezpečiť prevod podniku a umožniť pozostalému manželovi/manželke užívať spoločný majetok.

Článok 21

Tento článok si kladie za cieľ zohľadniť špecifiká právnych systémov *common law*, akým je právny systém Anglicka, kde na dedičov neprechádzajú práva zosnulého priamo okamihom jeho smrti, ale kde dedičstvo spravuje správca, ktorého vymenuje a kontroluje sudca.

Článok 22

Na niektoré nehnuteľnosti, podniky alebo iné kategórie majetku sa z dôvodu ich hospodárskeho, rodinného alebo sociálneho účelu vzťahuje osobitný režim dedenia v členskom štáte, v ktorom sa nachádzajú, ktorý by sa mal rešpektovať. Takýto osobitný režim je stanovený napríklad pre rodinné poľnohospodárske podniky. Táto výnimka si vyžaduje prísny výklad, aby bola naďalej zlučiteľná so všeobecným cieľom tohto nariadenia. Neuplatňuje sa najmä na rozdeľujúci režim alebo povinný dedičský podiel.

Článok 27

Používanie verejného poriadku by malo byť výnimočné. Rozdiel medzi právnymi normami upravujúcimi ochranu oprávnených záujmov blízkych osôb zosnulého by nemal byť odôvodnením jeho uplatňovania, pretože by to bolo nezlučiteľné s cieľom zabezpečiť uplatňovanie jednotného práva na celý majetok z dedičstva.

4.4. Kapitola IV: Uznávanie a výkon

Ustanovenia tejto kapitoly vychádzajú zo zodpovedajúcich pravidiel nariadenia (ES) č. 44/2001. Uznávanie všetkých súdnych rozhodnutí a súdnych zmierov je stanovené s cieľom konkretizovať v oblasti dedenia zásadu vzájomného uznávania, ktorá vychádza zo zásady vzájomnej dôvery. Dôvody odmietnutia uznania sa tak obmedzili na nevyhnutné minimum.

4.5. Kapitola V: Verejné listiny

Z hľadiska praktického významu verejných listín vo veciach dedenia by toto nariadenie malo zabezpečiť ich uznávanie, aby umožnilo ich voľný pohyb. Toto uznávanie znamená, že majú rovnakú, plnú a úplnú dôkaznú hodnotu, pokiaľ ide o obsah registrovanej listiny a skutočnosti, ktoré sú v nej zapísané, akú majú vnútroštátne verejné listiny, alebo sa z rovnakého dôvodu ako v krajine ich pôvodu predpokladá ich pravosť a vykonateľnosť v medziach stanovených týmto nariadením.

4.6. Kapitola VI: Európske dedičské osvedčenie

S cieľom umožniť rýchle vysporiadanie dedičstva s medzinárodným prvkom toto nariadenie zavádza európske dedičské osvedčenie. Na uľahčenie jeho pohybu v rámci Únie by sa malo prijať jednotné osvedčenie a určiť orgán, ktorý by mal mať medzinárodnú právomoc na jeho vydávanie. Súlad s pravidlami pre určenie príslušnosti súdu vo veci samej vyžaduje, aby bol na vysporiadanie dedičstva príslušný ten istý súd.

Toto osvedčenie nenahrádza osvedčenia existujúce v určitých členských štátoch. V členskom štáte príslušného orgánu sa preto dôkaz o postavení dedičov a právomoci správcu alebo vykonávateľa dedičstva vykonáva v súlade s vnútroštátnym postupom.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a verejných listín v oblasti dedenia a o zavedení európskeho dedičského osvedčenia

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 61 písm. c) a článok 67 ods. 5 druhú zarážku,

so zreteľom na návrh Komisie¹³,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹⁴,

konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 251 zmluvy,

keďže:

- (1) Európske spoločenstvo si vytýčilo za cieľ udržiavať a rozvíjať priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. S cieľom postupného vytvárania tohto priestoru musí Spoločenstvo prijať opatrenia v oblasti súdnej spolupráce v občianskych veciach s cezhraničným dosahom, a to v rozsahu potrebnom na riadne fungovanie vnútorného trhu.
- (2) Podľa článku 65 písm. b) zmluvy sa tieto opatrenia musia okrem iného zameriavať na podporu zlučiteľnosti pravidiel uplatniteľných v členských štátoch týkajúcich sa kolíznych noriem a sporov o príslušnosť.
- (3) Európska rada na zasadnutí v dňoch 15. a 16. októbra 1999 v Tampere schválila zásadu vzájomného uznávania rozsudkov a iných rozhodnutí súdnych orgánov ako základný kameň súdnej spolupráce v občianskych veciach a vyzvala Radu a Komisiu, aby prijali program opatrení na vykonávanie tejto zásady.
- (4) Dňa 30. novembra 2000 Rada prijala návrh programu opatrení na vykonávanie zásady vzájomného uznávania rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach¹⁵. Program obsahuje opis opatrení týkajúcich sa harmonizácie kolíznych noriem uľahčujúcich vzájomné uznávanie rozhodnutí. Stanovuje sa v ňom vypracovanie nástroja v oblasti dedenia a závetov, najmä vo veciach nezahrnutých do nariadenia Rady (ES)

¹³ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

¹⁴ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

¹⁵ Ú. v. ES C 12, 15.1.2001, s. 1.

č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach¹⁶.

- (5) Európska rada na svojom zasadnutí v dňoch 4. a 5. novembra 2004 v Bruseli prijala nový program s názvom „Haagsky program: posilňovanie slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v Európskej únii“¹⁷. V tomto programe sa zdôrazňuje, že je potrebné prijať do konca roka 2011 nástroj v oblasti dedičského práva, ktorým sa upraví najmä otázka kolízie právnych noriem, súdnej príslušnosti a vzájomného uznávania a výkonu rozhodnutí v tejto oblasti, európsky certifikát o dedičstve a mechanizmus umožňujúci presne zistiť, či osoba s pobytom v Európskej únii zanechala poslednú vôľu alebo závet.
- (6) Je potrebné uľahčiť riadne fungovanie vnútorného trhu odstránením prekážok voľného pohybu osôb, ktoré v súčasnosti narážajú na problémy spojené s výkonom svojich práv v kontexte dedenia s medzinárodným prvkom. V európskom priestore spravodlivosti musia mať občania možnosť usporiadať svoje dedičstvo vopred. Práva dedičov a odkazovníkov, ďalších osôb so vzťahom k zosnulému, ako aj veriteľov poručiťľa musia byť efektívne zaručené.
- (7) Na dosiahnutie týchto cieľov by toto nariadenie malo obsahovať ustanovenia o súdnej príslušnosti, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a verejných listín v tejto oblasti, ako aj o európskom dedičskom osvedčení.
- (8) Rozsah pôsobnosti tohto nariadenia by mal byť rozšírený na všetky otázky občianskeho práva týkajúce sa dedenia, t. j. na každú formu prevodu majetku z dôvodu úmrtia nezávisle od toho, či ide o prevod vyplývajúci z prejavenej vôle v podobe závetu alebo dedičskej zmluvy, alebo o prevod majetku z dôvodu úmrtia, ktorý vyplýva zo zákona.
- (9) Na právoplatnosť a účinky darov sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I)¹⁸. Mali by byť preto vyňaté z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, rovnako ako ostatné práva a majetok vytvorený alebo prevedený iným spôsobom ako dedením. Dedičské právo stanovené na základe tohto nariadenia by však malo spresniť, či tento dar alebo iná forma dedenia medzi živými (*inter vivos*) s okamžitým vecnoprávnym účinkom ukladá povinnosť započítania darov do dedičstva alebo ich obmedzenia či zohľadnenia pri výpočte dedičských podielov podľa dedičského práva.
- (10) Pokiaľ by sa toto nariadenie malo týkať spôsobu nadobudnutia vecného práva k hmotnému a nehmotnému majetku tak, ako ho stanovuje rozhodné právo pre dedenie, obmedzujúci zoznam („*numerus clausus*“) vecných práv, ktoré môžu existovať vo vnútroštátnom práve členských štátov, ktorý sa v zásade riadi *lex rei sitae*, by mal patriť do pôsobnosti vnútroštátnych kolíznych noriem. Zverejňovanie týchto práv, najmä fungovanie katastra nehnuteľností a účinky zápisu alebo neexistencie zápisu v tomto katastri, ktoré sú rovnako upravené miestnym právom, by sa mali tiež vylúčiť.

¹⁶ Ú. v. ES L 12, 16.1.2001, s. 1.

¹⁷ Ú. v. EÚ C 53, 3.3.2005, s. 1.

¹⁸ Ú. v. EÚ L 177, 4.7.2008, s. 6.

- (11) S cieľom vziať do úvahy rôzne spôsoby vysporiadania dedičstva v členských štátoch toto nariadenie by malo vymedzovať príslušnosť súdov v širšom slova zmysle, vrátane príslušnosti mimosúdnych orgánov, ak vykonávajú funkciu súdu, najmä prostredníctvom poverenia.
- (12) So zreteľom na rastúcu mobilitu európskych občanov a s cieľom podporiť riadny výkon spravodlivosti v Európskej únii a zabezpečiť skutočnú spojitosť medzi dedičstvom a príslušným členským štátom, týmto nariadením by sa mala stanoviť pre celé dedičstvo príslušnosť súdov členského štátu posledného obvyklého bydliska zosnulého. Z rovnakého dôvodu by toto nariadenie malo umožniť príslušnému súdu, vo výnimočných prípadoch a za určitých podmienok, postúpiť vec súdu štátu, ktorého bol zosnulý štátnym príslušníkom, ak tento súd možno určiť za príslušný.
- (13) S cieľom uľahčiť vzájomné uznávanie by sa do budúcnosti nemalo uvažovať o odkazovaní na kolízne normy vnútroštátneho práva. V tomto nariadení by sa preto mali určiť prípady, v ktorých môže súd členského štátu vykonávať sekundárnu príslušnosť.
- (14) S cieľom uľahčiť život dedičom a odkazovníkom, ktorí žijú v inom členskom štáte ako v štáte, ktorého súdy sú príslušné na vysporiadanie dedičstva, by im nariadenie malo umožniť urobiť vyhlásenia o prijatí alebo odmietnutí dedičstva vo forme stanovenej právom štátu ich obvyklého bydliska, prípadne na súdoch tohto štátu.
- (15) Z úzkej spojitosti medzi normami v oblasti dedenia a hmotnoprávnymi normami vyplýva, že nariadenie by malo stanoviť výnimočnú príslušnosť súdov členského štátu, v ktorom sa majetok nachádza, v prípade, že právo tohto členského štátu vyžaduje intervenciu jeho súdov na účely prijatia opatrení patriacich do oblasti vecného práva týkajúcich sa prevodu tohto majetku a jeho zápisu do katastra nehnuteľností.
- (16) Harmonické fungovanie spravodlivosti vyžaduje, aby sa predchádzalo vynášaniu nezlučiteľných rozhodnutí v dvoch členských štátoch. Na tento účel by toto nariadenie malo stanoviť všeobecné procesné pravidlá, ktoré vychádzajú z nariadenia (ES) č. 44/2001.
- (17) S cieľom umožniť občanom využívať výhody vnútorného trhu pri úplnej právnej istote by im toto nariadenie malo umožniť vopred poznať rozhodné právo pre ich dedičstvo. Mali by sa zaviesť harmonizované kolízne normy, aby sa zamedzilo prijímaniu vzájomne si odporujúcich rozhodnutí v jednotlivých členských štátoch. Základné pravidlo by malo zabezpečiť, aby dedičstvo bolo upravené predvídateľným právom, s ktorým je úzko spojené. V záujme právnej istoty je potrebné, aby sa toto právo vzťahovalo na celý majetok z dedičstva bez ohľadu na jeho charakter alebo miesto, kde sa nachádza, čím by sa predišlo problémom spôsobeným rozkúskovaním dedičstva.
- (18) Týmto nariadením by sa mala rozšíriť možnosť pre občanov vopred usporiadať ich dedičstvo tým, že im umožní zvoliť si rozhodné právo. Táto voľba by sa mala prísne vymedziť, aby zohľadnila oprávnené očakávania dedičov a odkazovníkov.
- (19) Toto nariadenie neupravuje platnosť formy právneho úkonu pre prípad smrti. V členských štátoch, ktoré ratifikovali Haagsky dohovor z 5. októbra 1961 o kolíznych

normách týkajúci sa formy ustanovení závetu, je platnosť formy právneho úkonu pre prípad smrti upravená v rozsahu pôsobnosti ustanovení tohto dohovoru.

- (20) S cieľom uľahčiť uznávanie dedičských práv nadobudnutých v určitom členskom štáte by kolízne normy mali uprednostňovať platnosť dedičských zmlúv prostredníctvom prijatia alternatívnych kritérií na určenie príslušnosti. Oprávnené očakávania tretích strán by mali byť zachované.
- (21) V rozsahu, ktorý je zlučiteľný so všeobecným cieľom tohto nariadenia, a na uľahčenie prevodu vecného práva nadobudnutého podľa dedičského práva by toto nariadenie nemalo brániť v uplatňovaní niektorých presne vymedzených záväzných právnych noriem štátu, v ktorom sa majetok nachádza.
- (22) Na určité nehnuteľnosti, podniky alebo iné kategórie majetku sa s ohľadom na ich hospodársky, rodinný alebo sociálny účel vzťahuje osobitný režim dedenia v členskom štáte, v ktorom sa nachádzajú. Toto nariadenie by malo rešpektovať tento osobitný režim. Táto výnimka z uplatňovania dedičského práva si však vyžaduje prísny výklad, aby zostala zlučiteľná so všeobecným cieľom tohto nariadenia. Výnimka sa nevzťahuje najmä na kolízne normy podrobujúce nehnuteľnosti právu, ktoré je odlišné od práva týkajúceho sa hnutel'ného majetku, ani na povinný dedičský podiel.
- (23) Rozdiely medzi vnútroštátnymi riešeniami, pokiaľ ide na jednej strane o právo štátu nadobudnúť dedičstvo bez dedičov a na druhej strane o riešenie situácie, keď poradie úmrtia jednej alebo viacerých osôb nie je známe, môžu viesť k protichodným výsledkom, alebo naopak k neexistencii riešenia. Toto nariadenie by malo priniesť konzistentný výsledok v súlade s hmotným právom členských štátov.
- (24) Vo výnimočných prípadoch by sudy členských štátov mali mať z dôvodu verejného záujmu možnosť odmietnuť cudzie právo, ak by jeho uplatňovanie v presne vymedzenom prípade bolo v rozpore s verejným poriadkom štátu konajúceho súdu. Sudy by však nemali mať možnosť uplatňovať výnimku týkajúcu sa verejného poriadku s cieľom odmietnuť právo iného členského štátu alebo odmietnuť uznať alebo vykonať vnesené rozhodnutie, verejnú listinu, súdny zmier alebo európske dedičské osvedčenie vydané v inom členskom štáte, pokiaľ by to bolo v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie, najmä s jej článkom 21, ktorý zakazuje akúkoľvek formu diskriminácie.
- (25) Vzhľadom na všeobecný cieľ tohto nariadenia, ktorým je vzájomné uznávanie rozhodnutí vnesených v členských štátoch vo veciach dedenia, by sa týmto nariadením mali stanoviť pravidlá uznávania a výkonu rozhodnutí na základe nariadenia (ES) č. 44/2001, prispôbené v prípade potreby špecifickým požiadavkám oblasti, na ktorú sa toto nariadenie vzťahuje.
- (26) V záujme zohľadnenia rôznych spôsobov riešenia otázok týkajúcich sa dedenia v členských štátoch by toto nariadenie malo zabezpečiť uznávanie a výkon verejných listín. Avšak pokiaľ ide o uznávanie verejných listín, nemožno ich zamieňať so súdnymi rozhodnutiami. Uznávanie verejných listín znamená, že majú rovnakú dôkaznú hodnotu, pokiaľ ide o obsah listiny, a rovnaké právne účinky ako v krajine ich pôvodu, a takisto sa predpokladá ich platnosť, ktorá môže v prípade sporu zaniknúť. Táto platnosť však môže byť napadnutá na súde členského štátu pôvodu verejnej listiny za procesných podmienok vymedzených týmto členským štátom.

- (27) Zrýchlené, dostupné a efektívne vysporiadanie dedičstiev s medzinárodným prvkom v Európskej únii znamená možnosť pre dediča, odkazovníka, vykonávateľa závetu alebo správcu ľahko mimosúdne preukázať svoje postavenie v členských štátoch, v ktorých sa majetok z dedičstva nachádza. Na účely uľahčenia voľného pohybu takéhoto dôkazu v Európskej únii by sa týmto nariadením malo zaviesť jednotné európske dedičské osvedčenie a mal by sa určiť orgán príslušný na jeho vydávanie. S cieľom dodržať zásadu subsidiarity by toto osvedčenie nemalo nahrádzať vnútroštátne postupy členských štátov. Nariadenie by malo spresniť spojenie s týmito postupmi.
- (28) Pokiaľ ide o medzinárodné záväzky, ktoré prijali členské štáty, toto nariadenie nemá v čase jeho prijatia vplyv na medzinárodné dohovory, ktorých zmluvnou stranou je jeden alebo viaceré z týchto štátov. Súlad so všeobecnými cieľmi tohto nariadenia však vyžaduje, aby nariadenie malo v členských štátoch prednosť pred dohovormi.
- (29) S cieľom zjednodušiť uplatňovanie tohto nariadenia by sa pre členské štáty mala stanoviť povinnosť oznamovať určité informácie o ich dedičskom práve v rámci Európskej justičnej siete pre občianske a obchodné veci zriadenej rozhodnutím Rady 2001/470/ES z 28. mája 2001¹⁹.
- (30) Je nevyhnutné prijať opatrenia potrebné na vykonávanie tohto nariadenia v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu²⁰.
- (31) Komisii by sa predovšetkým malo udeliť oprávnenie na prijímanie akýchkoľvek zmien formulárov stanovených v tomto nariadení v súlade s postupom stanoveným v článku 3 rozhodnutia 1999/468/ES.
- (32) Ak sa rozhodné právo určuje podľa „štátnej príslušnosti“, mala by sa zohľadniť skutočnosť, že určité štáty, ktorých právny systém je založený na *common law*, používajú ako kritérium určenia v dedičských veciach koncept „bydliska (*domicile*)“ a nie „štátnej príslušnosti“.
- (33) Keďže ciele tohto nariadenia, t. j. voľný pohyb osôb, možnosť pre európskych občanov vopred usporiadať svoje dedičstvo s medzinárodným prvkom, práva dedičov a odkazovníkov, iných osôb so vzťahom k zosnulému a veriteľov poručiteľa, nemôžu byť uspokojivo dosiahnuté členskými štátmi, a preto ich z dôvodu rozsahu a dôsledkov tohto nariadenia možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, Spoločenstvo môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity zakotvenou v článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality, ako sa uvádza v uvedenom článku, toto nariadenie neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie týchto cieľov.
- (34) Toto nariadenie dodržiava základné práva a zásady uvedené v Charte základných práv Európskej únie, najmä jej článok 21, ktorý zakazuje akúkoľvek diskrimináciu najmä z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, narodenia, zdravotného postihnutia,

¹⁹ Ú. v. ES L 174, 27.6.2001, s. 25.

²⁰ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

veku alebo sexuálnej orientácie. Súdy členských štátov musia pri uplatňovaní tohto nariadenia dodržiavať tieto práva a zásady.

- (35) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu o postavení Spojeného kráľovstva a Írska, pripojeného k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, [Spojené kráľovstvo a Írsko oznámili svoje želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto nariadenia] / [a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, Spojené kráľovstvo a Írsko sa nezúčastňujú na prijatí tohto nariadenia a nie sú týmto nariadením viazané ani nepodliehajú jeho uplatňovaniu].
- (36) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, pripojeného k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia a teda nie je ním viazané, ani nepodlieha jeho uplatňovaniu,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Kapitola I

Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa uplatňuje na dedenie. Nevzťahuje sa na daňové, colné a správne veci.
2. Pojmom „členský štát“ sa v tomto nariadení rozumejú všetky členské štáty s výnimkou Dánska, [Spojeného kráľovstva a Írska].
3. Z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia sú vylúčené:
 - (a) rodinný stav fyzických osôb, ako aj rodinné vzťahy a vzťahy, ktoré majú porovnateľné účinky;
 - (b) právna spôsobilosť fyzických osôb, s výhradou článku 19 ods. 2 písm. c) a d);
 - (c) zmiznutie, neprítomnosť a predpokladané úmrtie fyzickej osoby;
 - (d) otázky týkajúce sa majetkových vzťahov v manželstve a majetkových vzťahov uplatniteľných na vzťahy, ktoré majú účinky porovnateľné s účinkami manželstva;
 - (e) vyživovacia povinnosť;
 - (f) práva a majetok vytvorený alebo prevedený inak ako dedením, ako sú dary, spoločné vlastníctvo viacerých osôb prevoditeľné na pozostalého, dôchodkové sporenie, poisťné zmluvy a obdobné dohody s výhradou článku 19 ods. 2 písm. j);

- (g) otázky týkajúce sa práva obchodných spoločností, ako sú ustanovenia obsiahnuté v zakladateľských listinách a stanovách spoločností, združení a právnických osôb, ktoré určujú, čo sa stane s podielmi v prípade úmrtia ich členov;
- (h) zrušenie, zánik a zlúčenie spoločností, združení a právnických osôb;
- (i) zriadenie, fungovanie a zrušenie trustov;
- (j) druh vecných práv k majetku a zverejňovanie týchto práv.

Článok 2 *Vymedzenie pojmov*

Na účely tohto nariadenia:

- (a) „dedenie“ znamená každú formu prevodu majetku z dôvodu úmrtia nezávisle od toho, či ide o prevod vyplývajúci z prejavenej vôle v podobe závetu alebo dedičskej zmluvy, alebo o prevod majetku z dôvodu úmrtia, ktorý vyplýva zo zákona;
- (b) „súd“ znamená akýkoľvek justičný orgán alebo akýkoľvek príslušný orgán členských štátov vykonávajúci funkciu justičného orgánu vo veciach dedenia. Za súdy sa považujú aj iné orgány, ktoré na základe poverenia orgánov verejnej moci vykonávajú funkcie justičného orgánu, ako sú uvedené v tomto nariadení;
- (c) „dedičská zmluva“ znamená zmluvu, ktorou sa udeľujú, menia alebo rušia, s protiplnením alebo bez protiplnenia, práva v budúcom dedičstve jednej alebo viacerých osôb, ktoré sú zmluvnými stranami;
- (d) „spojené závety“ znamenajú závety, ktoré spísali dve alebo viaceré osoby v tom istom akte v prospech tretej osoby a/alebo recipročne vo vzájomný prospech;
- (e) „členský štát pôvodu“ znamená členský štát, v ktorom bolo vydané rozhodnutie, schválený alebo uzavretý súdny zmier a spísaná verejná listina;
- (f) „dožiadaný členský štát“ znamená členský štát, v ktorom sa žiada o uznanie a/alebo výkon rozhodnutia, súdneho zmieru alebo verejnej listiny;
- (g) „rozhodnutie“ znamená akékoľvek rozhodnutie vydané vo veci dedenia súdom členského štátu, bez ohľadu na to, či sa označuje ako nariadenie, rozsudok, rozhodnutie alebo príkaz, ako aj stanovenie výšky trov konania súdnym úradníkom;
- (h) „verejná listina“ znamená listinu vystavenú alebo formálne zaregistrovanú ako verejná listina a ktorej overenie:

- sa vzťahuje na podpis a obsah verejnej listiny a
 - vykonal orgán verejnej moci alebo ktorýkoľvek iný orgán, ktorý na jej vydanie oprávnil členský štát pôvodu;
- (i) „európske dedičské osvedčenie“ znamená osvedčenie vydané príslušným súdom podľa kapitoly VI tohto nariadenia.

Kapitola II

Súdna príslušnosť

Článok 3 *Súdy*

Ustanovenia tejto kapitoly sa vzťahujú na všetky súdy členských štátov, ale na mimosúdne orgány sa vzťahujú len v prípade potreby.

Článok 4 *Všeobecná príslušnosť*

S výhradou ustanovení tohto nariadenia sú vo veciach dedenia príslušné rozhodnúť súdy členského štátu, na území ktorého mal zosnulý obvyklé bydlisko v čase úmrtia.

Článok 5 *Odkázanie na súdy, ktoré sú príslušné vo veci rozhodnúť*

1. Ak si zosnulý na vysporiadanie svojho dedičstva zvolil právo členského štátu v súlade s článkom 17, súd, ktorému sa vec postúpi v súlade s článkom 4, môže na žiadosť niektorej zo strán, a ak sa domnieva, že súdy členského štátu, ktorého právo bolo zvolené, sú príslušné rozhodnúť v tejto dedičskej veci, odložiť svoje rozhodnutie a vyzvať účastníkov, aby sa s nárokom obrátili na súdy tohto členského štátu.
2. Súd príslušný podľa článku 4 stanoví lehotu, počas ktorej musí byť podľa odseku 1 vec postúpená súdom členského štátu, ktorého právo bolo zvolené. Ak sa vec nepostúpi súdom v tejto lehote, súd, ktorý vec prejednával ako prvý, naďalej vykonáva svoju pôsobnosť.
3. Súdy členského štátu, ktorého právo bolo zvolené, sa vyhlásia za príslušné v lehote maximálne ôsmich týždňov odo dňa, keď im vec bola postúpená v súlade s odsekom 2. V tomto prípade súd, ktorý vec prejednával ako prvý, bezodkladne vyhlási svoju nepríslušnosť. V opačnom prípade súd, ktorý vec prejednával ako prvý, pokračuje vo výkone svojej pôsobnosti.

*Článok 6
Zostatková príslušnosť*

Ak sa obvyklé bydlisko zosnulého v čase úmrtia nenachádza v členskom štáte, súdy členského štátu sú napriek tomu príslušné na základe skutočnosti, že majetok, ktorý je predmetom dedenia, sa nachádza v tomto členskom štáte a, že:

- (k) zosnulý mal svoje predchádzajúce obvyklé bydlisko v uvedenom členskom štáte, ak toto bydlisko nebolo zrušené viac ako päť rokov pred postúpením veci súdu alebo
- (l) zosnulý mal v čase úmrtia štátnu príslušnosť tohto členského štátu alebo
- (m) dedič alebo odkazovník majú obvyklé bydlisko v tomto členskom štáte alebo
- (n) návrh sa týka výlučne tohto majetku.

*Článok 7
Protinávrh*

Súd, na ktorom prebieha konanie podľa článku 4, 5 alebo 6 je takisto príslušný posúdiť protinávrh, ak tento protinávrh patrí do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.

*Článok 8
Príslušnosť prijať alebo odmietnuť dedičstvo*

Súdy členského štátu obvyklého bydliska dediča alebo odkazovníka sú takisto príslušné prijímať vyhlásenia o prijatí alebo odmietnutí dedičstva či odkazu alebo vyhlásenie, ktorého cieľom je obmedziť zodpovednosť dediča alebo odkazovníka, pokiaľ musia byť tieto vyhlásenia vykonané pred súdom.

*Článok 9
Príslušnosť súdov podľa miesta, kde sa majetok nachádza*

Ak si právo členského štátu podľa miesta, kde sa majetok nachádza, vyžaduje intervenciu jeho súdov na prijatie opatrení vecného práva, ktoré sa týkajú prevodu tohto majetku, jeho registrácie alebo prevodu do katastra nehnuteľností, súdy tohto členského štátu sú príslušné prijať takéto opatrenia.

*Článok 10
Začatie konania*

Na účely tejto kapitoly sa konanie na súde považuje za začaté:

- (o) okamihom podania návrhu na začatie konania, alebo rovnocennej písomnosti na súde za predpokladu, že navrhovateľ následne neopomenul prijať kroky, ktoré sa vyžadujú na zabezpečenie doručenia písomnosti odporcovi, alebo

- (p) okamihom prevzatia písomnosti orgánom povereným doručovaním, ak sa musí doručiť pred podaním na súd, za predpokladu, že navrhovateľ následne neopomenul prijať kroky, ktoré sa vyžadujú na zabezpečenie podania písomnosti na súd.

Článok 11
Preskúmanie príslušnosti

Súd členského štátu, na ktorý bol podaný návrh na začatie konania vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nie je príslušný, sa z úradnej moci vyhlási za nepríslušný.

Článok 12
Preskúmanie prípustnosti

1. Ak sa odporca s obvyklým pobytom na území iného štátu, ako je členský štát, v ktorom bol podaný návrh, nedostaví na súd, príslušný súd preruší konanie dovtedy, kým sa nepreukáže, že odporca mal možnosť prevziať návrh na začatie konania, alebo rovnocennú písomnosť v dostatočnom predstihu, aby sa mohol na konanie pripraviť, alebo že sa na tento účel prijali všetky potrebné kroky.
2. Článok 19 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch²¹ sa uplatňuje namiesto ustanovení odseku 1 tohto článku v prípade, že návrh na začatie konania alebo rovnocenná písomnosť sa majú podľa uvedeného nariadenia doručiť z jedného členského štátu do druhého.
3. Ak nie je možné uplatniť ustanovenia nariadenia (ES) č. 1393/2007, uplatňuje sa článok 15 Haagskeho dohovoru z 15. novembra 1965 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych alebo obchodných veciach do cudziny v prípade, že návrh na začatie konania alebo rovnocenná písomnosť sa majú doručiť podľa uvedeného dohovoru.

Článok 13
Prekážka začatej veci

1. Ak sa vedú konania v tej istej veci a medzi tými istými účastníkmi na súdoch rôznych členských štátov, súd, ktorý začal konať neskôr, z úradnej moci preruší konanie, až kým sa nepotvrdí príslušnosť súdu, ktorý začal konať ako prvý.
2. Keď sa potvrdí príslušnosť súdu, ktorý začal konať ako prvý, súd, ktorý začal konať neskôr, sa vzdá svojej príslušnosti v prospech prvého súdu.

²¹ Ú. v. EÚ L 324, 10.12.2007, s. 79.

Článok 14
Súvisiace konania

1. Ak sa vedú súvisiace konania na súdoch v rôznych členských štátoch, súd, ktorý začal konať neskôr, môže konanie prerušiť.
2. Ak ide o konania na prvom stupni, súd, ktorý začal konať neskôr, sa môže takisto vzdať svojej príslušnosti na žiadosť jedného z účastníkov, ak súd, ktorý začal konať ako prvý, je príslušný rozhodovať v oboch veciach a ak právny poriadok jeho štátu pripúšťa zlúčenie oboch vecí.
3. Na účely tohto článku sa veci považujú za súvisiace, ak sú navzájom tak úzko spojené, že je vhodné prerokovať ich a rozhodnúť o nich spoločne, aby sa predišlo riziku, že sa v rámci samostatných konaní prijmu rozhodnutia, ktoré si budú navzájom odporovať.

Článok 15
Predbežné a ochranné opatrenia

Predbežné alebo ochranné opatrenia stanovené právom určitého členského štátu možno požadovať na súdnych orgánoch tohto štátu aj napriek tomu, že v zmysle tohto nariadenia sú príslušné rozhodnúť vo veci samej súdy iného členského štátu.

Kapitola III

Rozhodné právo

Článok 16
Všeobecné pravidlo

Pokiaľ nie je v tomto nariadení stanovené inak, rozhodným právom pre celé dedičstvo je právo štátu, v ktorom mal zosnulý svoje obvyklé bydlisko v čase úmrtia.

Článok 17
Voľba rozhodného práva

1. Osoba si môže zvoliť za právo, ktorým sa bude vysporadúvať celé jej dedičstvo, právo štátu, ktorého je štátnym príslušníkom.
2. Určenie rozhodného práva pre dedičstvo musí byť výslovne uvedené a obsiahnuté vo vyhlásení, ktoré má formu právneho úkonu pre prípad smrti.
3. Existencia a vecná platnosť súhlasu, pokiaľ ide o toto určenie, sú upravené určeným právom.
4. Zmena alebo zrušenie určenia rozhodného práva autorom musí spĺňať formálne podmienky zmeny alebo odvolania právneho úkonu pre prípad smrti.

Článok 18
Dedičské zmluvy

1. Zmluva, ktorá sa týka dedičstva určitej osoby, je upravená právom, ktoré by podľa tohto nariadenia bolo rozhodné pre dedičstvo tejto osoby v prípade úmrtia v deň, keď bola zmluva uzavretá. Ak podľa tohto práva zmluva nie je platná, jej platnosť sa napriek tomu uzná, ak je platná podľa práva, ktoré je v čase úmrtia rozhodné pre dedičstvo v zmysle tohto nariadenia. Zmluva je následne upravená týmto právom.
2. Zmluva, ktorá sa týka dedičstva niekoľkých osôb, je platná vo veci samej iba vtedy, keď jej platnosť pripúšťa právo, ktoré by podľa článku 16 bolo rozhodné pre dedičstvo jednej z osôb, ktorej dedičstvo je dotknuté v prípade úmrtia v deň, keď bola zmluva uzavretá. Ak je zmluva platná podľa práva rozhodného pre dedičstvo jednej z týchto osôb, uplatní sa toto právo. Ak je zmluva platná podľa práva rozhodného pre dedičstvo viacerých z týchto osôb, zmluva je upravená právom, s ktorým najužšie súvisí.
3. Účastníci môžu určiť za právo, ktorým sa bude ich zmluva upravovať, právo, ktoré by si mohla zvoliť jedna z osôb, ktorej dedičstvo je dotknuté, podľa článku 17.
4. Uplatňovanie práva stanoveného v tomto článku sa nedotýka práv žiadnej osoby, ktorá nie je zmluvnou stranou a ktorá podľa práva určeného v článku 16 alebo 17 má nárok na povinný dedičský podiel alebo akékoľvek iné právo, ktorého nemôže byť zbavená osobou, ktorej dedičstvo je dotknuté.

Článok 19
Rozsah pôsobnosti rozhodného práva

1. Právo stanovené v kapitole III upravuje celé dedičské konanie od jeho začiatku až po konečný prevod dedičstva na právnych nástupcov.
2. Toto právo upravuje najmä:
 - (q) príčiny, čas a miesto začatia dedičského konania;
 - (r) určenie dedičov a odkazovníkov vrátane dedičských práv pozostalého manžela/manželky, určenie príslušných dedičských podielov týchto osôb, bremien uložených zosnulým, ako aj ostatné práva na dedičstvo, ktoré vznikli z dôvodu úmrtia;
 - (s) spôsobilosť dediť;
 - (t) osobitné príčiny nespôsobilosti prijať dedičstvo;
 - (u) vydedenie a nehodnosť dediť;
 - (v) prevod majetku a práv tvoriacich dedičstvo na dedičov a odkazovníkov vrátane podmienok a účinkov prijatia alebo odmietnutia dedičstva či odkazu;
 - (w) právomoci dedičov, vykonávateľov závetu a ostatných správcov dedičstva, najmä predaj majetku a vyplatenie veriteľov;

- (x) zodpovednosť za dlhy z dedičstva;
- (y) disponibilnú časť dedičstva, povinné dedičské podiely a ostatné obmedzenia voľného nakladania s majetkom, vrátane pridelenia majetku z dedičstva súdnym alebo iným orgánom v prospech osôb blízkych zosnulému;
- (z) započítanie darov do dedičstva a ich obmedzenie, ako aj ich zohľadnenie pri výpočte dedičských podielov;
- (aa) platnosť, výklad, zmenu a odvolanie právneho úkonu pre prípad smrti s výnimkou platnosti jeho formy;
- (bb) rozdelenie dedičstva.

Článok 20

Platnosť formy prijatia alebo odmietnutia dedičstva

Bez toho, aby bol dotknutý článok 19, prijatie alebo odmietnutie dedičstva či odkazu alebo vyhlásenie, ktorého cieľom je obmedziť zodpovednosť dediča alebo odkazovníka, je rovnako platné, ak spĺňa podmienky práva štátu, v ktorom má tento dedič alebo odkazovník obvyklé bydlisko.

Článok 21

Uplatňovanie práva štátu, v ktorom sa majetok nachádza

1. Právo rozhodné pre dedenie nebráni uplatňovaniu práva štátu, v ktorom sa majetok nachádza, pokiaľ toto právo stanovuje pre prijatie alebo odmietnutie dedičstva či odkazu ďalšie formality okrem formalít stanovených rozhodným právom pre dedenie.
2. Právo rozhodné pre dedenie nebráni uplatňovaniu práva členského štátu, v ktorom sa majetok nachádza, pokiaľ toto právo:
 - (a) podriaďuje správu a vysporiadanie dedičstva ustanoveniu správcu alebo vykonávateľa závetu orgánom tohto členského štátu. Právo rozhodné pre dedenie upravuje určenie osôb, ako sú dedičia, odkazovníci, vykonávatelia závetov alebo správcovia, ktorí môžu byť poverení správou a vysporiadaním dedičstva;
 - (b) podriaďuje konečný prevod dedičstva na právnych nástupcov predchádzajúcemu zaplateniu dane z dedičstva.

Článok 22

Osobitné režimy dedenia

Rozhodné právo v zmysle tohto nariadenia sa nedotýka osobitných režimov dedenia, ktorým podliehajú určité nehnuteľnosti, podniky alebo iné osobitné kategórie majetku podľa práva členského štátu, v ktorom sa nachádzajú, z dôvodu ich hospodárskeho, rodinného alebo

sociálneho účelu, pokiaľ je tento režim podľa tohto práva uplatniteľný bez ohľadu na právo, ktoré upravuje dedenie.

Článok 23 Spoluzosnuli

Ak dve alebo viac osôb, ktorých dedičstvo je upravené odlišnými právnymi predpismi, zomrú za okolností, ktoré neumožňujú určiť poradie ich smrti, a tieto právne predpisy upravujú túto situáciu nezlučiteľnými ustanoveniami alebo ju neupravujú vôbec, žiadna z týchto osôb nemá nárok na dedičstvo druhej osoby alebo druhých osôb.

Článok 24 Dedičstvo bez dedičov

V prípade, že podľa rozhodného práva v zmysle tohto nariadenia neexistuje dedič ani odkazovník stanovený právnym úkonom pre prípad smrti, ani fyzická osoba spôsobilá dediť, uplatňovanie takto určeného práva nebráni právu členského štátu alebo inštitúcie určenej zákonom uvedeného členského štátu nadobudnúť majetok z dedičstva nachádzajúci sa na jeho území.

Článok 25 Univerzálnosť

Právo určené týmto nariadením sa uplatňuje aj v prípade, že toto právo nie je právom členského štátu.

Článok 26 Odkaz

Pod uplatňovaním práva štátu sa podľa tohto nariadenia rozumie uplatňovanie platných právnych noriem tohto štátu s výnimkou medzinárodného súkromného práva.

Článok 27 Verejný poriadok

1. Uplatňovanie určitého ustanovenia práva určeného týmto nariadením možno zrušiť iba vtedy, keď je toto uplatňovanie nezlučiteľné s verejným poriadkom štátu konajúceho súdu.
2. Uplatňovanie určitého ustanovenia práva určeného týmto nariadením nemožno považovať za odporujúce verejnemu poriadku štátu konajúceho súdu, a to najmä ak je jediným dôvodom skutočnosť, že jeho pravidlá týkajúce sa povinného dedičského podielu sú iné ako pravidlá platné v štáte konajúceho súdu.

Článok 28
Nejednotené právne systémy

1. Ak štát tvorí niekoľko územných jednotiek, z ktorých každá má svoje vlastné právne normy upravujúce dedenie, každá územná jednotka sa na účely určenia rozhodného práva podľa tohto nariadenia považuje za štát.
2. Členský štát, v ktorom majú jednotlivé územné jednotky svoje vlastné právne normy upravujúce dedenie, nebude povinný uplatňovať toto nariadenie pri kolízii právnych noriem týkajúcich sa výlučne týchto územných jednotiek.

Kapitola IV

Uznávanie a výkon

Článok 29
Uznávanie rozhodnutí

Rozhodnutia vynesené podľa tohto nariadenia sa uznávajú v ostatných členských štátoch bez toho, aby sa vyžadovalo osobitné konanie.

V prípade sporu môže každá zainteresovaná strana, ktorá žiada o uznanie rozhodnutia ako hlavnej veci v tomto spore, požadovať podľa článkov 38 až 56 nariadenia (ES) č. 44/2001, aby bolo rozhodnutie uznané. Ak výsledok konania na súde členského štátu závisí od posúdenia uznania ako predbežnej otázky, potom má tento súd právomoc rozhodnúť o tejto otázke.

Článok 30
Dôvody neuznania

Vydané rozhodnutie sa neuzná v týchto prípadoch:

- (a) ak je uznanie v zjavnom rozpore s verejným poriadkom dožiadaného členského štátu za predpokladu, že kritérium verejného poriadku nemožno uplatniť na normy, ktoré upravujú oblasť príslušnosti;
- (b) ak odporcovi, v neprítomnosti ktorého bolo rozhodnutie vydané, nebol doručený návrh na začatie konania alebo rovnocenná písomnosť v dostatočnom predstihu a takým spôsobom, aby sa mohol na konanie pripraviť, okrem prípadu, keď odporca nevyužil možnosť napadnúť rozhodnutie, aj keď takúto možnosť mal;
- (c) ak je nezlučiteľné s rozhodnutím vydaným v spore medzi tými istými účastníkmi v dožiadanom členskom štáte;
- (d) ak je nezlučiteľné so skorším rozhodnutím vydaným v inom členskom štáte alebo v treťom štáte v konaní medzi tými istými účastníkmi a v tej istej veci za

predpokladu, že skoršie rozhodnutie spĺňa podmienky na uznanie v dožiadanom členskom štáte.

Článok 31
Zákaz skúmania vo veci samej

Cudzie rozhodnutie nesmie byť v žiadnom prípade predmetom skúmania vo veci samej.

Článok 32
Prerušenie konania

Súd členského štátu, v ktorom sa žiada o uznanie rozhodnutia vydaného v inom členskom štáte, môže prerušiť konanie, ak bol proti rozhodnutiu podaný riadny opravný prostriedok.

Článok 33
Vykonateľnosť rozhodnutí

Rozhodnutia vynesené v členskom štáte, ktoré sú v tomto členskom štáte vykonateľné, a súdne zmiery sa v ostatných členských štátoch vykonávajú v súlade s článkami 38 až 56 a článkom 58 nariadenia (ES) č. 44/2001.

Kapitola V

Verejné listiny

Článok 34
Uznávanie verejných listín

Verejné listiny vyhotovené v určitom členskom štáte sa uznávajú v iných členských štátoch, za predpokladu, že neprebíha spor o platnosti týchto listín v súlade s postupmi stanovenými členským štátom pôvodu a že ich uznanie nie je v rozpore s verejným poriadkom dožiadaného členského štátu.

Článok 35
Vykonateľnosť verejných listín

Verejné listiny, ktoré boli vyhotovené a sú vykonateľné v určitom členskom štáte, sa na návrh vyhlásia za vykonateľné aj v inom členskom štáte v súlade s postupom stanoveným v článkoch 38 až 57 nariadenia (ES) č. 44/2001. Súd, na ktorý je podaný opravný prostriedok podľa článkov 43 a 44 tohto nariadenia zamietne alebo zruší vyhlásenie vykonateľnosti, len ak by bol výkon verejnej listiny v zjavnom rozpore s verejným poriadkom dožiadaného členského štátu alebo ak prebieha spor o platnosti listiny na súde členského štátu pôvodu verejnej listiny.

Kapitola VI

Európske dedičské osvedčenie

Článok 36

Zavedenie európskeho dedičského osvedčenia

1. Týmto nariadením sa zavádza európske dedičské osvedčenie, ktoré je dôkazom postavenia dediča alebo odkazovníka a právomocí vykonávateľov závetov alebo tretích správcov. Toto osvedčenie vystavuje príslušný orgán podľa tejto kapitoly v súlade s právom rozhodným pre dedenie v zmysle kapitoly III tohto nariadenia.
2. Používanie európskeho dedičského osvedčenia nie je povinné. Osvedčenie nenahrádza vnútroštátne postupy. Účinky osvedčenia sa však uznávajú aj v členskom štáte, ktorého orgány ho vystavili v zmysle tejto kapitoly.

Článok 37

Príslušnosť k vydávaniu osvedčenia

1. Osvedčenie sa vydáva na žiadosť každej osoby, ktorá má povinnosť preukázať svoje postavenie dediča alebo odkazovníka a právomocí vykonávateľov závetov alebo tretích správcov.
2. Osvedčenie vystavuje príslušný súd členského štátu, ktorého súdy sú príslušné na základe článkov 4, 5 a 6.

Článok 38

Obsah žiadosti

1. Každá osoba, ktorá žiada o vydanie dedičského osvedčenia, musí prostredníctvom formulára, ktorého vzor sa nachádza v prílohe I, uviesť nasledujúce informácie, pokiaľ sú jej známe:
 - (a) údaje o zosnulom: priezvisko, meno(-á), pohlavie, rodinný stav, štátna príslušnosť a ak je to možné identifikačné číslo, adresa posledného obvyklého bydliska, dátum a miesto úmrtia;
 - (b) údaje o žiadateľovi: priezvisko, meno(-á), pohlavie, štátna príslušnosť a ak je to možné identifikačné číslo, adresa, príbuzenský vzťah alebo povaha zväzku so zosnulým;
 - (c) vecné alebo právne skutočnosti dokazujúce jej dedičské právo a/alebo jej právo spravovať a/alebo vysporiadať dedičstvo. Pokiaľ je jej známy právny úkon pre prípad smrti, pripojí jeho kópiu k žiadosti;
 - (d) či zastupuje iných dedičov alebo odkazovníkov, a ak áno, dôkaz o ich úmrtí alebo akejkol'vek inej udalosti, ktorá im zabránila prihlásiť sa o dedičstvo;

- (e) či zosnulý uzavrel predmanželskú zmluvu, a ak áno, musí pripojiť k žiadosti kópiu predmanželskej zmluvy;
 - (f) či vie o existencii sporu o dedičské práva.
2. Žiadateľ musí preukázať presnosť poskytnutých informácií predložením originálov dokumentov. V prípade, že takéto dokumenty nemôže predložiť, alebo ich môže predložiť len s mimoriadnymi ťažkosťami, prípustné sú aj iné dôkazné prostriedky.
 3. Príslušný súd prijme vhodné opatrenia, aby sa uistil o pravdivosti urobených vyhlásení. Ak to vnútroštátne právo umožňuje, súd môže požiadať, aby tieto vyhlásenia boli urobené pod prísahou.

Článok 39 *Čiastočné osvedčenie*

Možno požiadať o čiastočné osvedčenie, ktoré môže byť vydané na účely potvrdenia:

- (a) práv každého dediča alebo odkazovníka a dedičského podielu, ktorý na neho pripadá;
- (b) prevodu určeného majetku v prípade, že to pripúšťa právo rozhodné pre dedenie;
- (c) správy dedičstva.

Článok 40 *Vydávanie osvedčenia*

1. Príslušný súd vydá osvedčenie len v prípade, že považuje skutočnosť, na ktorých sa žiadosť zakladá, za preukázanú. Príslušný súd vydá osvedčenie bezodkladne.
2. Príslušný súd z úradnej moci okamžite uskutoční na základe vyhlásení žiadateľa, listín a ostatných dôkazných prostriedkov, ktoré žiadateľ predložil, vyšetrowanie nevyhnutné na overenie skutočností a bude hľadať dodatočné vhodné dôkazy.
3. Na účely tejto kapitoly členské štáty zabezpečia prístup k príslušným súdom ostatných členských štátov, najmä k registrom matričných úradov, registrom listín alebo právnych skutočností týkajúcich sa dedenia alebo úpravy majetkových vzťahov v manželstve zosnulého a ku katastrom nehnuteľností.
4. Súd, ktorý osvedčenie vydáva, môže predvolať zainteresované osoby a prípadných správcov alebo vykonávateľov a môže pristúpiť k zverejneniu oznámení s cieľom vyzvať ďalších prípadných právnych nástupcov, aby uplatnili svoje práva.

Článok 41 *Obsah osvedčenia*

1. Európske dedičské osvedčenie sa vydáva prostredníctvom vzorového formulára, ktorý sa nachádza v prílohe II.

2. Európske dedičské osvedčenie obsahuje tieto informácie:

- (a) súd, ktorý ho vydal, vecné a právne skutočnosti, pre ktoré sa tento súd považuje za príslušný vydať osvedčenie, ako aj dátum vydania;
- (b) údaje o zosnulom: priezvisko, meno(-á), pohlavie, rodinný stav, štátna príslušnosť a ak je to možné identifikačné číslo, adresa posledného obvyklého bydliska, dátum a miesto úmrtia;
- (c) prípadné zmluvy o úprave majetkových vzťahov v manželstve, ktoré uzatvoril zosnulý;
- (d) rozhodné právo pre dedenie na základe tohto nariadenia a vecné a právne okolnosti, na základe ktorých bolo toto právo určené;
- (e) vecné a právne skutočnosti, z ktorých vyplývajú práva a/alebo právomoci dedičov, odkazovníkov, vykonávateľov závetov alebo tretích správcov: či ide o dedenie zo zákona a/alebo zo závetu a/alebo na základe dedičských zmlúv;
- (f) údaje o žiadateľovi: priezvisko, meno(-á), pohlavie, štátna príslušnosť a ak je to možné identifikačné číslo, adresa, príbuzenský vzťah alebo povaha zväzku so zosnulým;
- (g) v prípade potreby, pri každom dedičovi údaj o charaktere prijatia dedičstva;
- (h) v prípade viacerých dedičov, dedičský podiel, ktorý pripadá na každého z nich, a v prípade potreby, zoznam majetku alebo práv, ktoré pripadajú na určeného dediča;
- (i) zoznam majetku alebo práv pripadajúci na odkazovníkov podľa práva rozhodného pre dedenie;
- (j) obmedzenia práva dediča na základe práva rozhodného pre dedenie v súlade s kapitolou III a/alebo v súlade s ustanoveniami obsiahnutými v závete alebo dedičskej zmluve;
- (k) zoznam úkonov, ktoré môže dedič, odkazovník, vykonávateľ závetu a/alebo správca vykonať v súvislosti s majetkom z dedičstva podľa práva rozhodného pre dedenie.

Článok 42

Účinky európskeho dedičského osvedčenia

1. Európske dedičské osvedčenie sa automaticky uznáva vo všetkých členských štátoch ako dôkaz o postavení dediča, odkazovníka, právomociach vykonávateľa alebo tretích správcov.
2. Vo všetkých členských štátoch sa počas celej doby platnosti osvedčenia predpokladá, že obsah osvedčenia zodpovedá skutočnosti. Predpokladá sa, že tá osoba, ktorú osvedčenie označuje za dediča, odkazovníka, vykonávateľa závetu alebo správcu dedičstva, je držiteľom dedičského práva alebo správnej právomoci uvedených

v osvedčení a že neboli stanovené žiadne iné podmienky a obmedzenia, ako tie, ktoré sú v ňom uvedené.

3. Každá osoba, ktorá vyplatí alebo odovzdá majetok držiteľovi osvedčenia oprávnenému vykonať takéto úkony na základe osvedčenia, bude oslobodená s výnimkou prípadu, keď vedela, že obsah osvedčenia nezodpovedá skutočnosti.
4. Ku každej osobe, ktorá nadobudla majetok z dedičstva od držiteľa osvedčenia oprávneného disponovať majetkom na základe zoznamu, ktorý je pripojený k osvedčeniu, sa pristupuje ako k osobe, ktorá ho získala od osoby oprávnenej disponovať ním, s výnimkou prípadu, keď vedela, že obsah osvedčenia nezodpovedá skutočnosti.
5. Osvedčenie predstavuje platný doklad na prepísanie alebo zapísanie nadobudnutého dedičstva do verejných registrov členského štátu, v ktorom sa dedičstvo nachádza. Prepísanie sa vykonáva podľa pravidiel stanovených právnym poriadkom členského štátu, v ktorom sa register vedie, a má právne účinky stanovené týmto právnym poriadkom.

Článok 43

Oprava, pozastavenie platnosti alebo zrušenie európskeho dedičského osvedčenia

1. Originál osvedčenia uschová súd, ktorý žiadateľovi alebo akejkoľvek inej osobe, ktorá má oprávnený záujem, vydá jeden alebo viac odpisov.
2. Vydané odpisy majú právne účinky stanovené v článku 42 počas obmedzeného obdobia troch mesiacov. Aby si mohli držiteľia osvedčenia alebo iné zainteresované osoby uplatniť svoje dedičské práva po uplynutí tejto lehoty, musia požiadať súd, ktorý osvedčenie vydal, o jeho nový odpis.
3. Na žiadosť zainteresovanej osoby adresovanej súdu, ktorý osvedčenie vydal, alebo z úradnej moci tohto orgánu sa môže vykonať:
 - (a) oprava osvedčenia v prípade vecnej chyby;
 - (b) záznam na okraji osvedčenia o pozastavení jeho účinkov v prípade, ak bola vznesená námietka, že osvedčenie nezodpovedá skutočnosti;
 - (c) jeho zrušenie, pokiaľ sa zistí, že európske dedičské osvedčenie nezodpovedá skutočnosti.
4. Súd, ktorý osvedčenie vydal, uvedie na okraji originálu osvedčenia opravu, poznámku o pozastavení účinkov osvedčenia alebo o jeho zrušení a oznámi to žiadateľovi/žiadateľom.

Článok 44

Opravné prostriedky

Každý členský štát zavedie opravné prostriedky proti rozhodnutiu o vydaní alebo nevydaní, oprave, pozastavení platnosti alebo zrušení osvedčenia.

Kapitola VII

Všeobecné a záverečné ustanovenia

Článok 45

Vzťahy s existujúcimi medzinárodnými dohovormi

1. Toto nariadenie sa nedotýka uplatňovania dvojstranných alebo mnohostranných dohôd, ktorých zmluvnými stranami je jeden alebo niekoľko členských štátov v čase prijatia tohto nariadenia a ktoré sa vzťahujú na veci upravené týmto nariadením bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov v zmysle článku 307 zmluvy.
2. Bez ohľadu na odsek 1 má vo vzťahoch medzi členskými štátmi prednosť toto nariadenie pred dohovormi, ktoré sa vzťahujú na veci upravené týmto nariadením a ktorých zmluvnými stranami sú členské štáty.

Článok 46

Verejne prístupné informácie

Členské štáty poskytujú v rámci európskej justičnej siete v občianskych a obchodných veciach opis vnútroštátnych právnych predpisov a postupov týkajúcich sa dedičského práva, ako aj príslušné dokumenty, s cieľom sprístupniť ich verejnosti. Členské štáty oznamujú každú dodatočnú zmenu týchto ustanovení.

Článok 47

Zmena formulárov

Akákolvek zmena formulárov uvedených v článkoch 38 a 41 sa prijíma v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 48 ods. 2.

Článok 48

Výbor

1. Komisii pomáha výbor stanovený článkom 75 nariadenia (ES) č. 44/2001.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 3 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia článku 8 tohto rozhodnutia.

Článok 49

Doložka o preskúmaní

Komisia najneskôr do [...] predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní tohto nariadenia. Táto správa sa v prípade potreby doplní návrhmi na zmeny.

Článok 50
Prechodné ustanovenia

1. Toto nariadenie sa uplatňuje na dedenie po osobách, ktoré zomreli po dátume nadobudnutia jeho účinnosti.
2. V prípade, že si zosnulý zvolil rozhodné právo pre jeho prípad dedenia pred dátumom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, jeho výber sa považuje za právoplatný, pokiaľ spĺňa podmienky uvedené v článku 17.
3. V prípade, že strany, ktoré uzatvorili dedičskú zmluvu, si zvolili pred dátumom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia rozhodné právo pre túto zmluvu, ich výber sa považuje za právoplatný, pokiaľ spĺňa podmienky uvedené v článku 18.

Článok 51
Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie sa uplatňuje od [jedného roka po nadobudnutí jeho účinnosti].

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda

OVERENÁ KÓPIA ORIGINÁLU
Za generálnu tajomníčku

Jordi AYET PUIGARNAU
Riaditeľ kancelárie

PRÍLOHA I: ŽIADOSŤ PODĽA ČLÁNKU 38 NARIADENIA

ŽIADOSŤ O EURÓPSKE DEDIČSKÉ OSVEDČENIE

(Článok 36 a nasledujúce články nariadenia Európskeho parlamentu a Rady [...] o dedení²²)

1. Členský štát

BE BG CZ DE EE [IE] EL ES FR IT CY LV LT LU HU MT
NL AT PL PT RO SI SK FI SE [UK]

2. Údaje o zosnulom

2.1. Priezvisko:

2.2. Meno(-á):

2.3. Pohlavie:

2.4. Rodinný stav:

2.5. Štátna príslušnosť²:

2.6. Identifikačné číslo*:

2.7. Dátum úmrtia:

2.8. Miesto úmrtia:

Adresa posledného obvyklého bydliska:

2.9. Ulica a číslo domu / poštový priečinok:

2.10. Obec / mesto a PSČ

²² Ú. v. EÚ L [...].

2.11. Štát:

3. Údaje o žiadateľovi

3.1. Priezvisko:

3.2. Meno(-á):

3.3. Pohlavie:

3.4. Štátna príslušnosť:

3.5. Identifikačné číslo*:

3.6. Ulica a číslo domu / poštový priečinok:

3.7. Obec / mesto a PŠČ:

3.8. Tel.:

3.9. Elektronická adresa:

3.10. Príbuzenský vzťah alebo povaha zväzku so zosnulým*:

*Ak sa uplatňuje.

4. Doplnujúce informácie:

4.1. Vecné alebo právne skutočnosti dokazujúce dedičské právo:

4.2. Vecné alebo právne skutočnosti dokazujúce právo vysporiadať a/alebo spravovať dedičstvo:

4.3. Vykonal zosnulý právny úkon pre prípad smrti (napr. závet)? áno nie

Ak áno, pripojte tento právny úkon pre prípad smrti (napr. závet).*

4.4. Uzavrel zosnulý predmanželskú zmluvu? áno nie

Ak áno, pripojte túto predmanželskú zmluvu.*

4.5. Zastupujete iného dediča alebo odkazovníka? áno nie

Ak áno, pripojte dôkaz o ich úmrtí alebo o udalosti, ktorá im bráni prihlásiť sa o dedičstvo.*

4.6. Viete o existencii sporu o dedičské práva? áno nie

Ak áno, poskytnite informácie o tomto spore.*

4.7. V prílohe uveďte zoznam všetkých osôb so vzťahom k zosnulému, t. j. priezvisko, meno(-á), charakter vzťahu k zosnulému, dátum narodenia, štátnu príslušnosť a adresu.

*Ak je to možné, predložte originály dokumentov alebo ich overené kópie.

Čestne vyhlasujem, že uvedené informácie uvádzam podľa môjho najlepšieho vedomia.*

Dátum

Podpis:

*Článok 38 ods. 3 v prípade, že sa vyhlásenia robia pod prísahou.

PRÍLOHA II: EURÓPSKE DEDIČSKÉ OSVEDČENIE PODĽA ČLÁNKU 41

EURÓPSKE DEDIČSKÉ OSVEDČENIE

(Článok 41 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady [...] o dedení²³)

1. Členský štát súdu, ktorý osvedčenie vydal

BE BG CZ DE EE [IE] EL ES FR IT CY LV LT LU HU MT
NL AT PL PT RO SI SK FI SE [UK]

2. Informácie o súde

2.1. Súd príslušný v zmysle nasledujúceho článku tohto nariadenia:

Článok 4 Článok 5 Článok 6

2.2. Kontaktná osoba:

2.3. Adresa:

3. Údaje o zosnulom

3.1. Priezvisko:

3.2. Meno(-á):

3.3. Pohlavie:

²³ Ú. v. EÚ L [...].

3.4. Rodinný stav:

3.5. Štátna príslušnosť:

3.6. Identifikačné číslo*:

3.7. Dátum úmrtia:

3.8. Miesto úmrtia:

Adresa posledného obvyklého bydliska:

3.9. Ulica a číslo domu / poštový priečinok:

3.10. Obec / mesto a PSČ:

3.11. Štát:

3.12. Predmanželské zmluvy:

3.13. Právo rozhodné pre dedenie:

4. Údaje o žiadateľovi

4.1. Priezvisko:

4.2. Meno(-á):

4.3. Pohlavie:

4.4. Štátna príslušnosť:

4.5. Identifikačné číslo*:

4.6. Ulica a číslo domu / poštový priečinok:

4.7. Obec / mesto a PSČ:

4.8. Tel.:

4.9. Elektronická adresa:

4.10. Príbuzenský vzťah alebo povaha zväzku so zosnulým*:

*Ak sa uplatňuje

5. Dôkaz o postavení dedičstva

5.1. Tento doklad predstavuje dôkaz o postavení dediča áno nie

5.2. Zoznam dedičov:*

Priezvisko	Meno(-á)	Dátum narodenia	Dedičský podiel	Obmedzenia

*V prípade potreby pripojte ďalší list.

5.3. Je prijatie dedičstva v relevantnom prípade podriadené podmienke (napr. existencii súpisu dedičstva)? áno nie

Ak áno, spresnite na osobitnom liste druh podmienky a jej účinky.

5.4. Zoznam majetku alebo práv pripadajúcich na určeného dediča:*

Priezvisko	Meno(-á)	Opis majetku alebo práva

*V prípade potreby pripojte ďalší list.

6. Dôkaz o postavení odkazovníka

6.1. Tento doklad predstavuje dôkaz o postavení odkazovníka áno nie

6.2. Zoznam odkazovníkov:*

Priezvisko	Meno(-á)	Dátum narodenia	Práva alebo majetok pripadajúci na odkazovníka na základe právneho úkonu pre prípad smrti (napr. závet)

*V prípade potreby pripojte ďalší list.

7. Dôkaz o postavení správcu a/alebo vykonávateľa

7.1. Tento doklad predstavuje dôkaz o postavení správcu áno nie

7.2. Tento doklad predstavuje dôkaz o postavení vykonávateľa áno nie

7.3. Spresnite charakter práv správcu a/alebo vykonávateľa, právny základ týchto práv a indikatívny zoznam úkonov, ktoré môžu v súvislosti s týmito právami vykonávať: